

ЮНАК

3/2000

Пластовый Журнал

Yunak

3 (352) 2000

ISBN 0044-1384

Ціна: \$4.50

Редактор

пл. сен. Оксана Закидальська

Мистецьке оформлення і макет

Богдан Ружицький

Рисунки

Маркіян Микитюк

Адреса редакції:

Yunak
2199 Bloor Street West
Toronto, ON
M6S 1N2
CANADA
Fax: (416) 763-0185
e-mail: zakydalsky@sympatico.ca

Адреса адміністрації:

Plast Publishing US-Canada
144 Second Ave.
New York, NY 10003-8305
USA
Fax: (212) 533-8991

На обкладинці:

пл. вір. Лариса Валер, 14-ий курінь ім.
Ольги Кобилянської, Ст.Кетеринс,
Канада

Виготовлено на системі

Power Macintosh 7100/80/QuarkXpress 4.1
при КПС-Канади
Видруковано заходами
The Basilian Press,
Toronto, Ontario, Canada

Plast – Ukrainian Youth Association of
Canada – gratefully acknowledges the
financial assistance provided by Human
Resources Development Canada through
the Summer Career Placement Program
in the preparation of this issue of Yunak.

ЗМІСТ

Провідництво - Гетьманські Вірлиці 2-4

Історія Пласту - Ювілей в Ст. Кетеринс 5

Вмілості - гурток Змії здає вмілості 6-7

Наш гурток - Акули і Змії 8-9

Проекти - Прогулька і Свічечка 10

Сходина - Гутірки 11

Пісні - Трагічна смерть композитора 12-13

Патрони - Володимир Івасюк 14

Добре діло - гурток Водограй 15

Традиції - Андріївський вечір і ворожіння 16-17

Українська мова - Звірі і люди 18

Сторінка братчика і сестрички - 75 ліття УПН 19

Ігри - Відгадай пісню і слово 20

Тут і там - Торонто, Парма, Філадельфія 21-22

Тут і там - Україна 23

Дорогі читачі Юнак-а!

Вже минуло п'ять років від часу, коли ми змінили Юнака — дали журналові новий і модерний вигляд і почали його самі вповні підготовляти до друку на комп'ютері. А тепер, ми рішили, що вже час спробувати щось нового — оце перше число з новим оформленням. Його виготовив Богдан Ружицький (дивись *Наші співробітники*).

Ми дістаємо багато матеріалів — дописів і фотографій — на різні теми і це нас дуже тішить. Стараємося включити у журнал всі матеріали, які приходять до редакції і тому не можемо помістити всі розділи в кожному числі журналу. Але далі заохочуємо вас писати на різні теми. Подаємо вам список всіх тем Юнака — маєте велике поле до попису:

- Пластовий закон
- Гетьманські скоби і вірлиці
- Портфоліо
- Історія Пласту
- Наш гурток
- Скавтинг
- Вмілості
- Добре діло
- Табори
- Зелений світ
- Здоров'я
- Пісні
- Ігри
- Провідництво
- Сторінка братчика і сестрички
- Комп'ютери
- Спорт
- Проекти до III-ої проби
- Патрони
- Сторінка юнацького виховника
- Сходини
- Українська мова
- Тут і там

В цьому числі не знайдете розділу *Табори* тому, що виходить спеціальне число *З бібліотеки Юнака: Пластове літо 2000*, в якому будуть дописи і фотографії із літніх таборів і зустрічей цього року. Число в підготовці.

Хочемо вирізнити гурток Змії із 1-го куреня у Філадельфії, всі члени якого прислали цікаві дописи і гарні фотографії до Юнака — так багато, що ми розмістили їх під трьома розділами. В додатку, гурток Акули з Монреалю, якого всі члени також щось написали до цього числа. Беріть приклад від Зміїв і Акул — пишіть до нас!

Скоб!

Океана Затирайська
пл. сен. Океана Закидальська
редактор

наші співробітники

Богдан Ружицький — студент мистецтва і дизайну. Закінчив перший рік нової програми — *Bachelor of Design* — яка переводиться рівночасно в коледжі і на університеті: *Sheridan College* і *York University*. В першому Богдан має курси із дизайну а в другому — вчиться на факультеті мистецтвознавства.

Богдан прийшов до Видавництва як працівник програми канадського уряду яка оплачує студентів працю в літі. Під час цього літа, він працював над цим числом де виготовив новий вигляд як також над літнім виданням *З бібліотеки Юнака* і одним числом *Готуйсь*. Обіцяє, що буде даліше помагати із оформленням Юнака.

Богданові подобається праця над журналом тому, що він може сполучити знання комп'ютера разом із мистецтвом. Кожного дня — щось нового. Після студій, на дальшу мету, Богдан хоче мати свою фірму в якій зможе робити різний дизайн: журналів як і ужиткових предметів.

Іменування Гетьманської Вірлиці Катрі Кузьмович

Я народилася 6 червня, 1982 року і живу в *Rhode Island*. Мої батьки — пл. сен. Марта і Юрій Кузьмович; я маю молодшу сестру Татяну і молодшого брата Маркіяна. Я почала пластувати в Гартфорді але від 1992-го року, кожної суботи моя родина доїжджає до Нью Йорку — три години автом в одну сторону — на пластові зайняття і до школи українознавства.

Історія мого юнацького таборування почалася на Вовчій Тропі в 1994 році — від тоді, де б не відбувався якийсь цікавий табір, там мене тягнуло поїхати. Нераз була на 2-ох у 3-ох таборах під час літа. Буду все пам'ятати окружно-мандрівний табір в Саскачевані в 1996 році — я була одинока юначка з Америки але я цього не відчувала. З табору я переслала фотографію на конкурс фотографій до *Юнака*. Я не виграла конкурсу але приділили мені грамоту відзначення і помістили знімку з дописом. І так почалася моя любов дописувати до *Юнака*. В 1997 році я завершила своє літо на трьох знаменитих таборах — КВТ, Новацький Вишкіл і Морський Табір — але мій улюблений був Морський. Я багато навчилася про морське пластування, здала морські вмільості, навчилася про безпеку і

набрала багато практики із спеціалізованих ділянок морського пластування. Я з того табору виїхала із знаменитими споминами та бажанням продовжувати морське пластування.

В червні 1998 я завершила свої юнацькі осяги та здала III пробу — Пластунки Вірлиці Гребця. До тої проби треба було багато самому підготуватися і навчитися. Яка я щаслива була, коли мене іменував сам мій тато, бо він є гребцем і діловодом морсько-літунського пластування при КПС. В кінці я зрозуміла, що це є самовиховання: якщо хочеш щось дуже досягнути — зроби, а при тім допомагай іншим.

Я належала до гуртка *Підсніжки* і наш гурток дуже багато зробив за свої роки в юнацтві. Від початку, ми дуже зжилися і коли, після II проби, стратили подружку, рішили що будемо самі провадити виховну працю і візьмемо провідну роль в курені. В 1997 році ми виграли I-ше місце на Орликяді, що ми знова здобули в 1998 році і наша членка — Тамара Геймур — стала Гетьманівною. Наступного року я подалася на Гетьманівну і мабуть пережила найбільшу кризу у своєму житті. Коли прийшлося мені на сцені говорити, я задеревіла і замовкла — не могла нічого вимовити чи сказати.

Я це так пережила що аж плакала. Мені було встидно, але мене дівчата з куреня потішили і підтримали. Я думала, що я усіх завстидала. Але з такої неприємної хвилини, я щось дуже важного навчилася: у житті не все йде дуже гладко і спокійно. Постійно будемо зустрічати неприємні ситуації, але ніяк не можна піддаватися і ховатися від цього. Пропав момент — іду далі.

В 1999 році, я створила морську залогу при станиці, бо хотіла допомогти юнацтву з пробою скоба/вірлиці-гребця і тепер наша залага *Одіссей* переводить сходини два рази в місяць. Моя родина живе далеко від громади, не легко нам брати участь в зайняттях поза Пластом, але коли є нагода, ми до них включаємося.

Я здала українську матуру в 1999 році і кінчаю середню школу. Від початку, я була активна в зайняттях поза шкільними годинами. Минулого року мене вибрали до *New England Regional Council* де я плянувала різні імпрези і вишколи для учнів. В цьому мені дуже допоміг Пласт де я навчилася плянування і почуття відповідальності.

Мене вже прийняли на студії до Мішіганського Університету; я вибрала його бо там велика українська студентська громада. Я також зможу працювати в станиці в Дітроїті. Від малку, я любила музику; спочатку грала на фортепіані а тоді на флейті. Постійно грала в шкільній і інших оркестрах; мала багато концертів та брала участь у різних конкурсах, в яких часто мала успіхи. Тому я вибрала на свої дальші студії, крім політичних наук — музику.

В юнацтві я мала нагоду співпрацювати із людьми. Мій гурток для мене був, і буде на ціле життя, моєю найбільшою підпорою. З часом, ми всі знайдемо свої дороги життя, але назавжди я буду пам'ятати свої юнацькі роки — гурток *Підсніжки* і 2-ий курінь при чудовій станиці Нью Йорку. Як то добре, що ми рішили доїжджати до Пласту з *Rhode Island*!

(Із життяпису Катрі, скорочено)

Уривки із Рекомендації Зв'язкової на Гетьманську Вірлицю: ... Катя все з великою охотою береться до пластової праці і її виконує з великими осягами. Це найбільше виявилось в останнім місяці коли станиця попросила її підготувати і перевести пластову частину програми під час Академії в честь ген. Романа Шухевича – Тараса Чупринки. Катя сама підшукала і приготувала матеріял; юнацтво нашої станиці допомогло у переведенні і вислід був надзвичайно зворушливий. Громада була приємно заскочена і всім пластунам по виступі гратулювала ... Каті запал до пластування, а особливо любов до морського пластування, спонукало її zorganizувати Морську Залогу при станиці. Вже десятки років не було активної Морської Залози і Катя взяла цей визов на себе, як звичайно, з великим запалом і охотою ... Катя є надзвичайна юначка, що в пластовому і особистому житті здобула великі осяги. Її поведінка, постава і зарадність поведуть її у дальші і вищі сфери...

пл. сен. В. Гапкевич, зв'язкова, 2-ий курінь ім. Лесі Українки, Нью Йорк, ЗСА.

Гетьманські Вірлиці – де вони?

Геть. пл. вір. Ляріса Шанц Смарш - одна з перших стипендісток Fulbright Fellowship в Україну.

Стипендії Фулбрайт існують від 1946 року. Це програма для міжнародного обміну, спонсорована американським урядом (State Dept.) і має кілька категорій, між ними Студентська Програма (Fulbright Student Program) для студентів, які вже закінчили студії. Стипендісти мусять бути горожанами Америки а стипендії оплачують проекти в інших країнах. Тільки в березні, 2000 р. проголошено Студентські Стипендії на Україну і Лярісу вибрано до перших 5-ох стипендістів.

Ляріси тема дослідів буде: *Бізнесові Вартості в Україні*. В липні, Ляріса зустріла тих 4-ох інших стипендістів, які будуть працювати в Україні і довідалася, що теми їх дуже різні: дві є з історії, одна з політичних наук, одна з фотографії. Крім Ляріси, тільки ще один стипендіст на Україну українського походження.

Ляріса мала тільки 10 днів, щоб підготувати своє подання і описати свій проект на стипендію. Ось кілька її порад іншим студентам, які хотіли б скористати із студентської стипендії Фулбрайт:

- мусиш подати проект який, хоч не є обмежений щодо теми, повинен мати компонент, який сприяє взаємному порозумінні між людьми
- треба доказати, що Ти вже довгий час цікавишся Україною, робив якісь наукові досліді пов'язані з Україною — проекти, есеї. (Ляріса, під час студій, робила досліді про те, як в Україні мінялася бухгалтерія від централізованої советської системи на демократичну систему. Вона також досліджувала соціо-економічний профіль населення в Україні для професора, який цікавився виборами в країнах східної Європи).
- добре доказати, що розумієш, що означає жити і працювати в іншій культурі. (Ляріса працювала одного літа у Франції).
- у підготовці проекту можеш використати те, що пластова і ширша українська громада має людей які активні в різних проектах в Україні, мають там контакти і можуть дати корисну пораду. (Ляріса каже, що це ресурс, який її дуже допоміг).

На наступній сторінці, поміщено особистий есей Ляріси, який вона писала із поданням на стипендію.

Ляріса родилася в Бостон, Масс. але виростала в Торонті. Бувша членка гуртка *Чорнобривки*, 16-го куреня ім. Цьопи Паліїв. Іменована гетьманською вірлицею в 1994-му році. Студіювала в *Case Western Reserve* в Огайо де закінчила студії Бухгалтерії в 1999 р. і Міжнародних Відносин в 2000 р.

Подання на стипендію Фулбрайта

Ляриса проєкт — Бизнесові вартості в Україні — буде зосереджений на вивченню процесу який проходить коли приймаються в суспільстві нові вартості. Вона буде розглядати, як інвестори із інших країн пристосовуються до українського довкілля і, в той сам час, як Україна інтегрує західні норми в свою бизнесову практику, щоб зрозуміти процес, яким переносяться вартості із одного суспільства в друге і як проходить процес, яким особа інтегрує іншу систему вартостей в свою. Проєкт буде тривати 10 місяців, і Ляриса буде працювати у Львові і Києві. Коли Ляриса подавалася на стипендію Фулбрайта, крім опису свого проєкту, вона мусіла описати особисті причини, чому вона хоче працювати в Україні. Поміщуємо тут її лист в оригіналі, в англійській мові, щоб показати, як такий лист писати.

To: United States Department of State
Fulbright US Graduate Student Grants

PERSONAL ESSAY - Larysa Szanc Smarsh

My family is of Ukrainian heritage and, even after four generations in America, we maintain Ukrainian traditions and speak Ukrainian at home. Growing up, I attended Ukrainian school every Saturday morning for fourteen years. Going to Ukrainian school was frustrating: aside from depriving us of Saturday morning cartoons, my classmates and I were convinced this exercise was futile. Ukraine had been under communist rule since before we were born; in fact, longer than our parents had been alive — forever, as far as we were concerned. And it certainly did not look as though the situation would change. There seemed to be no reason to learn the language, study the history and read the literature of a culture that was far away and appeared doomed.

I did not become aware that being Ukrainian was important to me until August 1991, when, at 15, I went to a summer camp in the Rockies. During week two, I was one of ten participants setting out on a four day trek. In the van en route to the trailhead, we listened to the radio. We tuned in as the news was read: tanks were rolling into Moscow... I was stunned. I had been in the wilderness just ten days and in that time the structure of the world had changed. What would happen to the Soviet Union, an institution that had seemed invincible? What would this mean for Ukraine? At the end of the four day hike, I learned that Ukraine had declared independence. I was euphoric: an integral part of my upbringing had been validated. Ukraine was no longer a non-issue on the world stage, and being of Ukrainian heritage now mattered. There was hope for change.

My ethnic background has not been the only significant component to shape my personal values. I am American, but I spent my first twenty years living in Canada where I gained an appreciation for Canadian values and Canadians' desire to protect their identity despite being neighbour to a more prominent country. A basic example of a Canadian value is the sense of social justice that is manifested in programs such as universal healthcare. While such programs may not be supported universally, my experience in Canada has instilled in me a sense of social responsibility: a belief that all people should receive a fair opportunity at achieving success and leading a comfortable life. Spending so many years as a foreigner has made me aware of the importance of being sensitive to local perspectives.

While attending the oldest girls' school in Canada, I was exposed to a history extending as far back as the history of the nation itself, of women participating in all stages of Canada's development. Here I was expected, and encouraged, to become active in community affairs and to share with those less fortunate through volunteer work. I became convinced that committed individuals can and do influence the course of events.

My desire to go to Ukraine is a culmination of these forces: my Ukrainian heritage, my sense of social responsibility and my conviction that I can make a difference. Being of Ukrainian descent, I feel a responsibility to help foster opportunities and encourage prosperity in the country now that it is possible to do so. In remembering how futile the pursuit of Ukrainian culture often seemed to me as I was growing up, it occurs to me that it was even more difficult for my grandparents to pass on their heritage while working at becoming part of their adopted country. Having benefited from their efforts I feel an obligation to assist in establishing meaningful ties between the country they left but did not forget, and the United States, the country that I am fortunate to have as my home.

While I have the tools to communicate in the Ukrainian language, I know that this is not enough. The time I have spent living in Canada, France and the United States has taught me that only after living in a country does one develop an understanding of social pressures and become familiar enough with local intricacies to feel comfortable and function normally. I would like to have such an opportunity in Ukraine.

Ten years ago Ukraine's situation looked hopeless to me. Yet now Ukraine is independent and working to be a democratic country. What this has taught me is the importance of persevering. That I have witnessed change of such magnitude occur gives me hope that further improvements will be realized. I know that I can make a difference and I want to participate in bringing about those improvements.

ПЛАСТ

40
40
40

1960-2000
Сейнт Кетеринс

40-річчя Пласту

в Сейнт Кетеринс

КОРОТКА ІСТОРІЯ СТАНИЦІ

- 1948: зорганізовано два новацькі рої але ця група перестала існувати в 1950-му році коли організатор групи, пл. сен. Б.Яців, виїхав із Ст.Кетеринс.
- 1960: мтр Теофіль Руденський відновляє пластову діяльність; постають два юнацькі гуртки *Калина* і *Орли* і два новацькі рої *Незабудьки* і *Ведмедики*.
- пластуни таборується разом із пластунами станиці Гамільтон, на Пластовій Січі біля Торонта і на оселі Новий Сокіл в Баффало.
- організуються курінні табори
- пластуни станиці беруть участь у вишкільних таборах *Золота Булава*, *Стежки Культури*, *Лісова Школа* і *Школа Булавних*, на крайових таборах і міжкрайових зустрічах

Школа і Школа Булавних, на крайових таборах і міжкрайових зустрічах

- 1965: при станиці зорганізовано Курси Українознавства під управою проф. Івана Бойчука, а в 1969 курси перейшли під патронат відділу КУК як Курси ім. Івана Котляревського
- 1967: Пластова Група дістає повні права Станиці
- 1968: затверджено 14-ий курінь ім Ольги Кобилянської; перша

зв'язкова: пл. сен. Оля Гарас

- 1974: посвячення курінного прапору
- 1980: святкування 20-ліття станиці з участю Начального Пластуна, Юрія Старосольського.
- Станичні до тепер: пл. сен. Теофіль Руденський (1960-1964), пл. сен. Кость Фіщик (1964-1973), пл. сен. Володимира Прокопєць (1973-1986), пл. сен. Оля Гарас-Ткачук (1986-1990) та пл. сен. Марійка Дяків (1990 до тепер).
- Число членів станиці: пересічне число від 40 до 60 членів; сьогодні - 48 членів.

фото: Оксана Завидальська

На фото (згорі) Члени станиці Ст.Кетеринс під час святкування свого ювілею разом із Начальним Пластуном; ст.пл.тет.вирниця Богдана Дідух і ст.пл.тет.скоб Григорій Ткачук; (з права) пл.сен. Степанія Гарас, одна з основоположниць станиці.

ВМІЛОСТІ

Гурток Змії Лазить по Авті

Автознавство

В суботу, 15-го квітня, 2000 року, я, Алекс Книгницький, разом із своїм гуртком Змії, станиці Філадельфії, мали гутірку, щоб здати вмілість *Автознавство*. Гутірка відбулася у гаражі пана Олега Бобака. Під час гутірки ми навчилися, як назвати всі головні частини авта — наприклад, мотор, запальник (*ignition*), залучимотор (*starter*), роздавач (*distributor*), пістон (*pistons*), і т.д. і як вони працюють і співпрацюють.

Під проводом пана Олега Бобака, спеціаліста у автонаправі, ми провели майже чотири години під капотом (*hood*) джипа п. Олега. Пан Олег пояснив нам всі головні частини авта і як авто їде. Він вияснив нам як авто залучується. Коли ми встромляємо ключ в запальник, ми запалюємо іскру. Ця іскра запалює мотор і авто готове рушати. Напевно кожен з нас думав про той день коли ми особисто будемо запалювати ті іскри.

Після цього, ми всі мали нагоду витягнути з авта і оглянути залучимотор (*starter*). Ми повернули залучимотор назад до авта і далі продовжували нашу гутірку. Хоч я особисто не хочу бути автомеханіком, все ж таки я навчився багато корисного. Я дуже вдячний панові Бобакові і другам Гарасевичові і Петикові за таку корисну гутірку. Я певний, що вмілість *Автознавство* нам придасться.

п.р. роз. Алекс Книгницький

Стрілець

В квітні гурток Змії їздив до *Target World* у Шелфонт, Па. Там ми підготувалися до вмілості *Стрілець*. Інструктори курсів в цій установі вчили нас способи правильного вжитку зброї і засоби безпеки. Кожний з нас одержав спеціальні окуляри та затички до вух, щоб охороняти їх від голосних звуків під час стрільня. Нас вчили як оминати випадків при вжитку зброї.

На другу частину нашої прогульки ми перейшли до кімнат де висіли місні для стрільби. Ми приглядалися як інші учасники вправляли ціляти в ці мішні. Вони мали різні зброю та різні способи тримати зброю. Були різні

Як ви чуєте слово *Змії*, про що ви думаєте? Я думаю про свій гурток, сильний та pracowитий. В суботу, 26-го лютого, члени мого гуртка всі влізли до нашого авта. Ми, на зміну, поїхали на сходи до моєї хати.

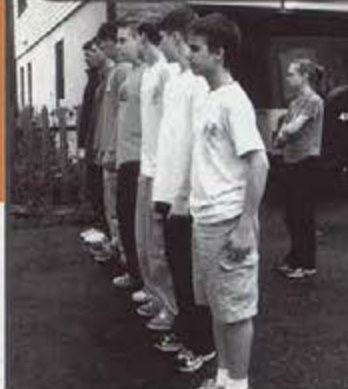
Зайшли до хати та відразу взялися до праці. Відкрили сходи, а потім, мій дід, пл. сен. Юрій Богачевський, нас навчив про інкрустацію. Вживаючи мого тата зваряддя, ми вирізали дірки у кавалках дерева та вставили в них коралики.

Як, нарешті, всі скінчили, мій тато, пл. сен. Богдан Гарасевич, нас навчив зварювати та навчив як разом приклеїти кусники *PVC tubing*. Коли стали дуже голодні, моя мама, пл. сен. Катря Гарасевич, нам зварилася вечерю.

Скоро поїли і потім розділилися на дві групи. Одна група вчилася електрику, а друга група вчилася шити гудзики та читати мапу. Всього закінчили і стало пізно то всі поїхали до своїх домів.

Таким чином ми здали точки до другої проби та вмість *Домашня Зарадність*.

пл. уч. Андрій Гарасевич.

мішні до вибору. Наші мішні були для початку — дуже прості. Кожний з нас дістав рушницю. Наші виховники і батьки показали нам як тримати рівно зброю і остерігали нас не трясти нею. Наш друг тримав кулі і подавав поодинокі, щоб контролювати цей процес. Ми за чергою підступали щоб випробувати те, що нас навчили.

Члени нашого гуртка багато навчилися того дня про безпеку при вжитку зброї. Ми навчилися, що робити на випадок небезпеки. Якби хтось неправильно вживав зброю, що робити щоб оминати катастрофу чи трагедію. Ми багато скористали з цієї прогулянки і при тій нагоді здали вмість *Стрілець*.

пл. уч. Дам'ян Шембель

Ми є гурток Акули, 1-го і 8-го куреня у станиці Монреаль. У нашому гуртку є п'ять членів. Наша впорядниця і виховниця є

ст. пл. Адя Біда, котра з нами працює і проходить точки та вимоги до вмілостей і проб. (фотографувала подруга Адя Біда)

Проби і Вмілості

Недавно ми закінчили першу пластову пробу і були заприсяжені. Тепер ми наполегливо працюємо над другою пробою і надіємося, що незадовго станемо розвідувачами і розвідувачками. Також, за минулий рік, ми здобули досить багато вмілостей і на таборі і в станиці. Одна із цікавих вмілостей, що ми здавали, була *Провідництво Туристів*, коли ми ходили по місті Монреалі і оглядали важливі місця. Це для нас було дуже цікаво і приємно. Деякі члени гуртка мали нагоду здати вмілість *Етикет* і ми навчилися про правильну поведінку і завершили цю вмілість святочним обідом в нашій домівці.

пл. уч. **Таня Беднарчик, гурткова**

Прогульки

Цього року, як гурток, ми відбули кілька прогульок. Під час табору, ми мали нагоду брати участь у кількох прогуляках до підземних печер та до білого хреста. Але восени, наш гурток зорганізував одну велику прогульку в місті Монреалі, де ми відвідали: китайську околицю, старшу околицю міста біля ріки, катедру Нотре Дам, центри мистецтва, театри в Пляс дез Ар, музеї і кілька місць, що дуже подобаються туристам в центрі міста. Ми мали нагоду також поїхати публічним транспортом бо ми виїхали з домівки автобусом і брали славне Метро до центру міста. На кінець, ми приємно забавлялися змагом Лейзер Квест. Весною ми мали ще одну прогульку, цей раз на гурткові змагання гри *Круглі*. Наша першунка — Таня Беднарчик — дістала найбільше пунктів у двох змаганнях. Тепер ми працюємо, щоб зорганізувати ще одну прогульку, котра буде пов'язана із робленням доброго діла, щоб ми могли побачити щось нового але, рівночасно, могли допомогти іншим.

пл. уч. **Сесілія Малаздревич, суддя**

Свято Весни

Наш гурток кожного року бере участь у Святі Весни монреальської станиці. Минулого року ми мали дуже цікаві пригоди на СВ. Погода була дуже гаряча і ми мусіли розтаборюватися і ставити шатра і тій спеці. Треба було побудувати кухню і лятину з колод і назбирати досить дров. Найприємніше було коли ми мали нагоду піти на купіль, бо ми пішли "колодувати" — на середині озера була велика і груба колода і ми біля неї бавилися у воді. З неї котилися, довкола неї плавали і старалися втриматися на ній. На Святі Весни ми мали честь стати повними пластунами бо склали Присягу і Обіт при ватрі із нашими друзями. Ми нарешті одержали курінні хустки і стали учасниками. Для всіх у нашому гуртку Свято Весни було дуже приємне.

пл. уч. **Юлія Бурдо, писар**

Табори

Наш перший юнацький табір був у 1998 р — ЮМПЗ. Там ми багато мандрували і пам'ятаємо, що ми досить добре навчилися впорядку в підтаборі прихильників. Погода була досить гарна; тільки кілька днів падав дощ а в більшості було сонячно і приємно. Минулого року наша станиця відбула спільний табір із оттавцями в Авакаменж-Міно, Квебеку. На цьому таборі ми покращали своє знання табірництва і піонерства; навчилися в'язати багато вузлів і зашморгів. Погода на цьому таборі була гарна тільки що ночами було дуже зимно. Це був добрий табір але, на жаль, я собі покалічив палець.

пл. уч. **Матей Рамзі, скарбник**

Громадське життя

Всі члени нашого гуртка ходять до українських шкіл і є парафіянами українських церков в Монреалі. Ми всі є учнями середніх шкіл, але не тих самих. Під час тижня ми є розкинені по різних школах, але разом сходимося, бо маємо багато спільних зацікавлень. Дуже любимо ходити до кіна і грати різні гри. Нам особливо подобається гра Лейзер Квест, коли ми можемо змагатися один проти одного. В майбутньому, ми хочемо брати більше активну участь в громаді, помагаючи іншим і також плянуємо брати участь у цікавих громадських зайняттях.

пл. уч. **Артем Луговий, господар**

Гурток Змії пише про себе

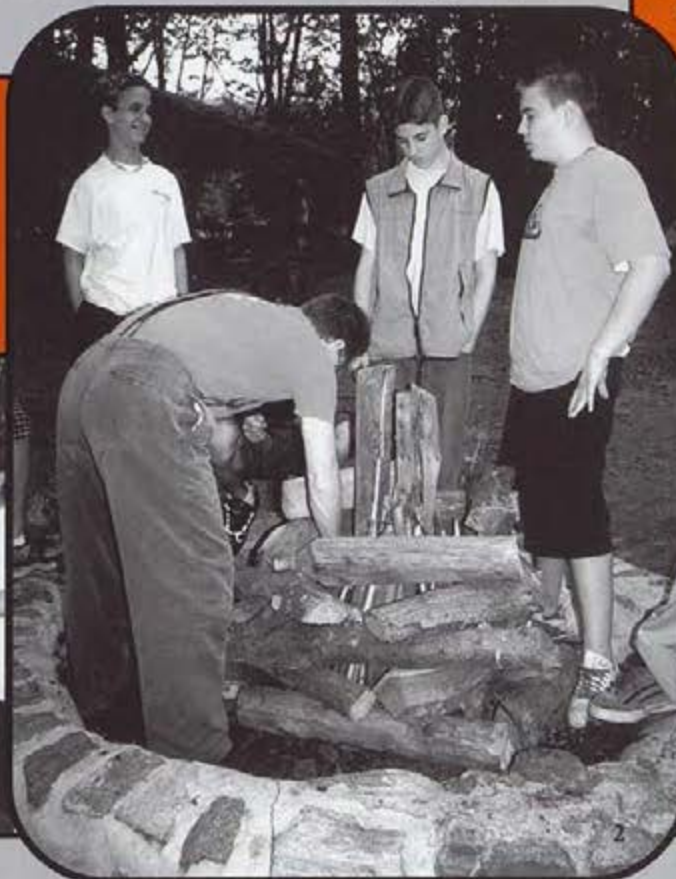
Коляда

В січні, члени гуртка Змії, 1-го куреня ім. Федора Черника в Філядельфії, ходили колядувати. Під проводом наших друзів — Романа Петика і Даня Гарасевича — гурток Змії поїхав по різних околицях міста і відвідав українські родини з колядою. Від хати до хати світилися ялинки і здавалося, що господарі нас сподіваються. Всі були раді нас гостити, нас дуже гарно вітали і частували солодким. Ми співали коляди, щедрівки і кожній родині вінували. Ми були раді, що ми мали нагоду разом як гурток брати участь в народних звичаях. Ми були дуже горді, що ми продовжували українську традицію. І таким способом, члени гуртка — Марко Цюк, Марко Чайківський, Олесь Рей, Василь Кузьо, Дам'ян Шембель, Андрій Гарасевич і Алекс Книгницький — мали нагоду зібрати датки на Пласт.

пл. уч. Марко Чайківський

На фото:

1. (зліва) Дам'ян Шембель, Олесь Рей, Андрій Гарасевич
2. (зліва) друг Роман Петик, Андрій Гарасевич, Марко Чайківський, Олесь Рей
3. друг Богдан Гарасевич

Вогонь Зміїв

У філядельфійській станиці, дня 6-го травня ц.р. відбулося Свято Юрія в Альверторп Парку, Дженкінтаві, Пенсильванії. Юнацький гурток Змії запланував збудувати ватру на це свято. Це було потрібне юнакам до II-ої проби, як також це було корисне для всього юнацтва в станиці. В п'ятницю вечером зіхалися юнаки з своїми друзями, пл. сен. Богданом Гарасевичом і пл. сен. Романом Петиком, та вмільо збудували ватру. Робота була трохи тяжка бо було гарячо, але зацікавлення і пластова дружність додавали охоту до роботи. Ми збудували "Вогонь Зміїв" та з задоволенням закінчили Свято Юрія при іскрах своєї ватри.

пл. уч. Олесь Рей

Пешатарська прогулька

В днях 19-го і 20-го лютого, 2000 року, відбулася пластова юнацька прогулька 1-го куреня філядельфійської станиці до Blue Mountain в Палмертон, Па. Стефан Цюк, курінний, і сеньйор Олег Цюк, організували цю пешатарську прогульку. Я їм помагав. Організування цієї прогульки забрало багато праці. Перше, ми повідомили всіх про прогульку і організували реєстрацію у Філядельфії. Через Інтернет, ми повідомили інші станиці. Мій брат, Стефан, приготував повідомлення. Я роздав анкети всім пластунам, яких стрічав в українській школі. Мій брат зорганізував побут на українській оселі Ольжича і знижки цін на пешатарську їзду. Прогулька була дуже успішна. Ми всі мали добрий час. Маю надію, що я сам зможу організувати наступні пешатарські прогульки, бо мій брат вже перейшов до старшого пластуництва.

пл. уч. Марко Цюк

ПРОГУЛКА

На наш проект до третьої проби, ми організували прогулку до Альверторп Парку біля Українського Центру у Філадельфії. Ця прогулка відбулася 10-го червня 2000, після станичного закриття пластового року. Галя Волочаста, хронікар, та Андрейка Матла, гурткова гуртка Конвалії, 4-го куреня ім. Ольги Басараб у Філадельфії, приготували гутірку про різні рослини які ростуть в парку. Юначки, які брали участь у прогульці, багато навчилися про природу. Ми ідентифікували різні рослини в українській та англійській мовах. Вживаючи книжку про рослини, ми особливо звертали увагу на отруйні рослини і як себе від них охоронити. Організуючи цю прогулку, ми навчилися як співпрацювати з юначками і як їх зацікавити. Ми також зрозуміли важливість збереження природи.

пл. роз. Андрейка Матла і пл. роз. Галя Волочаста

гурток Конвалії

Різдвяна свічка в Торонто

В станиці Торонто, Пластову Свічку щороку підготовляє і переводить один з гуртків що здає III-ту пробу. Свічка відбувається звичайно 5 січня вечером, у церковній залі і на збірку приходять всі пластуни станиці і багато батьків. На залі, у видному місці, на прибраному столі стоять: ікона, дідух збіжжя, і калач з трьома білими свічками. Всі учасники свята одержують малі білі свічки. Програма складається із двох частин: перша — традиційне запалювання трьох свічок, які є в калачі. Запалюють їх представники трьох уладів — новак/новачка (за всіх тих, які відійшли від нас і які згинули за кращу долю України); юнак/юначка (за всіх українців в Україні і розкинутих по цілому світі); старший пластун/пластунка (за всіх пластунів і пластунок, за пластову родину в цілому світі). Тоді станичний запалює свою свічку і передає гніздовим і звязковим які передають всім присутнім. Коли всі свічки запалені, присутні разом колядують. Друга частина програми — вертеп або сценка на різдвяну тему яку підготовляє гурток.

СВІЧЕЧКА

Моя гутірка

Коли мені припала черга переводити сходи з моїм гуртком Змії, я старався, щоб всі мали добрий час та щось навчилися. Я хотів, щоб друзі Ромко і Данко, та всі пластуни, зрозуміли про що я говорив, про тему моєї гутірки. Я бачив, що дуже часто мусів різними способами та прикладами тримати їх зацікавлення. Мій гурток є досить великий та не всі гутірки є всім дуже цікаві.

Як друг хотів щось запитати, чи котрийсь з пластунів щось не зрозумів, то я мусів бути готовим відповісти на якінебудь питання. Деколи члени гуртка хотіли з гутірки мене відвернути але це не сталося. Коли я закінчив свою гутірку, то я особисто був задоволений. Ми часто сміялися та члени гуртка додавали різні приклади, мудрі і не-мудрі. Але ми всі мали добрий час. Це мені було важне.

пл. уч. Іван П. Бобак, гурток Змії

Гутірки для старших гуртків

Часами гуртки хочуть дискутувати на теми, які не точно пов'язані із пластовими пробами чи вміlostями, а просто на теми, які їх цікавлять. Кілька прикладів:

Вплив мас медії на суспільство

Хто впливає на твої погляди?

Рекляма на телевізії

Який вплив мають реклами на дітей? Чи реклами — правда чи байка?

Зелений світ

Які наші відповідальності? Що ти готовий змінити у своєму житті, щоб зберегти оточення?

Роля старших осіб в суспільстві

Що ти будеш робити, коли будеш мати 55, 65, 75, 85 чи навіть більше?

Поп-культура

Поп-культура — позитивний чи негативний вплив на молодих людей?

Подорожування

Чи подорожування по світі поширює погляд на життя?

Спорт

Чи змагатися з любов'ю до спорту? чи за гроші? яка різниця?

Голод у світі

Хто відповідає за те, що по світі люди вмирають із голоду?

Пластові ідеали

Які вони? Чи вони будуть ще реальні в 100 ліття Пласту в 2012 році?

Гроші

Чи гроші — джерело зла, чи тільки любов грошей?

Злочинство

Якого роду кару застосовувати, щоб побороти злочинство? Хто рішає?

Бездомні

Чому вони існують? Як вони живуть? Чому вони так живуть?

Модерна медицина

Чи високі кошти медичної технології оправдані?

Інтернет

Чого ти не можеш довідатися на інтернеті?

30 травня ц.р. у Львові відбувся величавий похорон вбитого українського композитора, Ігоря Білозора. В похороні брало участь 150,000 людей; були на ньому і пластуни. Трагічні обставини смерті композитора звернули увагу України і цілого світу на те, що хоч Україна вже 9 років незалежна, українська мова і українська пісня в незалежній державі — загрожені.

Чому похорон Ігоря Білозора викликав таку реакцію? За час комуністичного панування в Україні, влада робила все, щоб витиснути українську мову і її заступити російською. Називалося це — русифікація. До великої міри, ця русифікація вдавалася, але і в той час були такі музичні групи як *Ватра*, такі композитори як Володимир Івасюк і Ігор Білозір, які не піддавалися і популяризували українську пісню. В 1991 році прийшла незалежність України — офіційна русифікація майже закінчилася. Але досі є люди в Україні, які зневажають українську мову, пісню, культуру а навіть саму Україну.

Сказав поет Ігор Калинець так: "Львів поступово перетворюється на місто, де переважає російськомовний культурний продукт: звучить російська популярна музика, широко продається російська книжка, в кіосках домінує російська преса". Показалося, що довгі роки русифікації не так легко викоринити. І вбивство Ігоря Білозора збудило місто Львів, викликало справжній бунт і домагання, щоб українська держава захищала українську культуру.

Ігор Білозір родився 25 березня, 1955 року, у Радехові, Львівська область. В 1974 році закінчив Львівське музично-педагогічне училище і почав вчити музику в школах. В 1980 році закінчив Львівську консерваторію ім. М. Лисенка як диригент, а рік перед тим — став основником вокально-інструментального ансамблю *Ватра* для якого він писав пісні. Ансамбль швидко набрав великої популярності завдяки композиціям Ігоря Білозора. Від початку свого існування, *Ватра* віддавала перевагу українській пісні. До своєї трагічної смерті, Ігор Білозір був одним із найбільше відомих українських композиторів-піснярів. (Похорон Ігоря Білозора у Львові). Фото Богдана Яцишина

'Встань з колін, народе мій!'

Двадцять один рік тому, в травні 1979 року, в лісі під Львовом, було знайдене замордоване тіло славного українського композитора-пісняра, автора *Червоної рутки* й *Водограю* — Володимира Івасюка. Ця трагічна смерть обурила й потрясла українців усього світу. Проте вбивців, які підняли свою руку на українську пісню, так і не було знайдено, бо хтось старанно і професійно приховав усі сліди.

Того самого року, львівський ансамбль *Ватру* очолив молодий композитор Ігор Білозір, який безмежно шанував творчість Івасюка. Перебравши від старшого побратима символічну пісенну естафету, Ігор написав багато прекрасних українських пісень, які стали надзвичайно популярними і вважалися мало не народними.

І ось, знову в травні, але вже 2000 року, львів'яни та й усі українці пережили чергову трагедію — знову було вбито українського композитора-пісняра, знову заммерла на півслові наша пісня. Але цього разу вбивці навіть не ховалися, поводячи себе нахабно і агресивно. Їм, бачите, не сподобалося, що друзі Білозіра співали разом з ним у львівській кав'ярні Ігореві пісні, заважаючи їм слухати російську поп-музику. Коли ж Ігор обурено зауважив їм, що в українському місті Львові повинна звучати перш за все українська пісня, негідники вирішили помститися. Вони дочекалися, коли Ігор з товаришем вирушили додому, а тоді наздогнали їх, збили з ніг і жорстоко побили. Лікарі боролися за життя композитора, але травми виявилися настільки серйозними, що через декілька тижнів Ігор Білозір помер.

Важко повірити, що на дев'ятому році після здобуття незалежності, в українському Львові можуть убити відомого композитора за те, що він захищав українську пісню — але це правда. Ця дика подія шокувала весь Львів, а похорон Білозіра перетворився у грандіозну маніфестацію проти русифікації Львова. Десятки тисяч львів'ян вийшли на вулиці міста, щоб ушанувати востаннє улюбленого композитора. На багатьох ресторанах і барах, де постійно звучала примітивна російська поп-музика, з'явилися наліпки "Обережно — русифіковано!", які туди почепили члени українських молодіжних організацій міста.

Таким чином, трагічна смерть Ігоря Білозіра виявилася символічною жертвою, бо він віддав своє життя, захищаючи нашу гідність, нашу українську пісню й нашу мову. Недаремно, одна з останніх пісень, яку композитор написав незадовго до смерті, так і називається: "Встань з колін, народе мій!".

(Спеціально для Юнака, написав Віктор Морозов)

Віктор Морозов — один із найбільш відомих українських співаків і композиторів — популярний як на Україні, так і далеко за її межами. Віктор розпочав свою музичну кар'єру на початку 1970-их років у Львові. В той час він мав можливість співпрацювати із багатьма відомими композиторами, між якими були Володимир Івасюк і Ігор Білозір. В 1988 році Віктор був один із засновників славного театру-кабаре *Не журись!* У своїх виставах, у піснях з політичною сатирою, артисти театру критикували і висміювали тогочасну комуністичну владу, чим допомогли у піднесенні національної свідомості в Україні.

На початку 1990-их років Віктор започаткував новий музичний проєкт і випустив альбом інструментальних композицій і балад *Четвертий кут*. Влітку цього року, вийшов Віктора компакт-диск *Треба встати і вийти*. Він співає пісні сучасного поета Костя Москальця, з акомпаніментом гітари. (Можете знайти більше інформації про Віктора Морозова відвідавши веб-сторінку: www.mo-productions.com)

Володимир Івасюк — патрон 101-го куреня в Оттаві, Канаді (перший мішаний курінь юнаків і юначок) і 27-ого куреня в Івано-Франківську, Україні.

Народився Володимир Івасюк 3 березня, 1949 року в Кіцмані, Чернівецької області — в краю багатому на фольклор і музику. Коли йому було чотири роки, Володимир вже грав в дитячій оркестрі народних інструментів а в п'ять років пішов до музичної школи.

Його перші пісні появились в 1965 році, коли він створив групу *Буковина*. В 1967 році, Володимир Івасюк з родиною переїхав до Чернівців і вступив в Чернівецький Університет на медицину, але не залишив музики — грав в ансамблі пісні і танцю, створив камерну оркестру і написав пісню *Я піду в далекі гори*. В 1970 році вперше в Україні прозвучали його пісні *Водограй* і *Червона Рута*. Це так звані авторські пісні — Володимир Івасюк написав і слова і музику до них. Хоч якийсь час він також співав свої пісні, професійним співаком Володимир не став. В 1971 році *Червону Руту* записала молода співачка Софія Ротару і того року ця пісня стала найбільш популярною в Україні.

В 1972 році Івасюк переїхав до Львівського медичного інституту і в той сам час вступив на композиторський факультет консерваторії ім. М. Лисенка. За роки навчання в консерваторії, Івасюк написав понад 70 пісень, а в 1977 році *Мелодія* випустила пластинку *Пісні Володимира Івасюка співає Софія Ротару*. Ця пластинка облетіла світ, і запевнила, що ім'я композитора стало знане не тільки в Україні, але в цілому світі, де тільки не знаходяться українці.

Два роки пізніше, 18 травня, 1979, знайдено неживе тіло Володимира Івасюка в лісі коло Брюховичів, недалеко Львова. Тіло було сильно побите і офіційні чинники, які мали прослідити причину смерті, подали вирок, що то було самогубство. До сьогодні правдиву причину його смерті не відкрито, але всі докази показують на те, що він був замордований.

Похорон Володимира Івасюка був великою маніфестацією національного патріотизму — понад 10,000 людей, співаючи його пісні, проводили його тіло. Так як Тарас Шевченко в 19-ому столітті і Василь Симоненко (автор вірша *Лебеді Материнства*) в 1960-их роках, Володимир Івасюк був живим символом української національної свідомості. До сьогодні, свіжі квіти все прикрашують могилу Володимира Івасюка на Личаківському цвинтарі у Львові.

Від самої першої їх появи, пластуни люблять і шанують пісні Володимира Івасюка, дві з яких — *Водограй* і *Червона Рута* — можна знайти в пластовому співанику *В дорогу*.

Володимир Івасюк

пл. скоб Олег Репляський (хорунжий) і пл. роз. Софія Чирівська (курінна) із прапором 101-го куреня в Оттаві.

ст. пл. Павло Білоус із прапором 27-го куреня юнаків в Івано-Франківську

Фото: Оксана Закідальська

Фото: Оксана Закідальська

Наш гурток *Водограй* довго думав над добрим ділом до II-ої проби, аж ми придумали піти до старшого сеньйора чи сеньйорки на відвідини під час Великодніх Свят. Ми задзвонили до подруги Лясі Старосольської і її спитали чи ми могли б її відвідати. На наступну суботу ми зібралися і скоренько пішли до апартаменту подруги Лясі. Подруга Ляся нас привітала з відкритими руками і з поцілунками. Ми її подарували великодній кошик з ковбасою, яйцями, бабкою, маслом, сіллю і т.п., а вона нас похачувала смачними тісточками і цікавими оповіданнями.

Ми довго розмовляли і подруга Ляся нам оповідала як багато разів Пласт поміг їй в житті, спеціально коли її вивезли до Казахстану під час II Світової Війни. Большевики забрали подругу Лясю, її маму і брата, на заслання і вона там пережила багато тяжких років. Коли їй було тяжко, вона часто думала про табори на Соколі, про мандрівки з друзями і про ті веселі часи. Це їй допомогло, в тяжкий час, бути Доброю Гадкою і не піддаватися. Нам було дуже цікаво слухати оповідань подруги Лясі і коли прийшов час відходити, нам всім було сумно.

пл. роз. Адя Ганкевич, гурток *Водограй*, 2 кур. Нью Йорк

Чи у вашій станиці є старші сеньйори, які живуть самі або в домах для старших? Зорганізуйте свій гурток і відвідайте їх. Ви зробите їм приємність але й напевно довідаєтеся багато цікавого. Наші старші сеньйори пережили бурхливі часи про які можуть вам розповісти, як і розказати про свої перші роки пластування. Візьміть приклад від гуртка *Водограй* і відвідайте їх.

Фото: Оксана Закидальська

Подруга Ляся Старосольська — журналістка і письменник. Писала під псевдом Уляна Любович. Народилася в Україні в 1912-му році; працювала у Львові як редактор різних журналів, включно із пластовим *На сліді* (1936-39 р.). В 1940 р. її вивезено на заслання до Казахстану в далеку Азію, тисячі кілометрів від її рідного Львова. В Казахстані подруга Ляся була 6 років. Від 1946 р. жила в Польщі аж до 1967 р., коли приїхала до Америки. В 1969 р. видала книжку своїх споминів *Розкажу Вам про Казахстан*. Подруга Ляся — член Пласту від 1922 р; тепер належить до нью йоркської станиці.

Різдво на Казахстані (уризок із книжки)

...Серед боротьби за прожиття, за їжу, за тепло, але ж і за те, щоб не піддатися безнадії та розпачі — не можна було поминути Різдва, не відсвяткувати народження Божого Сина.

Як приготувати Свят-Вечір? Хоч не з дванадцяти традиційними стравами, але все таки не в голоді. Були буряки на борщ, була пшениця на кутю, хоч і не солодку. Хтось дістав навіть замерзлу рибу і держав її у природному холодильнику, неопаленій ізбі, так, щоб додержати до свят. Хтось ховав кілька кришталіків сахарини, щоб посолодити — на добру ворожбу.

А ялинка? У бездеревних степах, де ми проживали, ледве тут і там можна було знайти посаджену вербу або тополь. В нашому селі було одне-єдине дерево, біля єдиної в селі криниці з солодкою водою. Що ж тоді думати про ялинку? Але були й такі, що не хотіли її зрестися. Чи можна подумати, що зсохлий полин який ріс там, високим

сильним кущем, збережений ще зосени, своєю сумною формою міг правити за ялинку? Людська винахідливість і уява не мають меж.

Уже заздалегідь, з усяких опакувань, що приходили в посилках з рідних сторін, з газет, з старих шкільних книжок, що їх постачали місцеві школярі, у кожному вільну від праці хвилину, приготівлювано прикраси на деревце. Об'єктивно, вони напевне не були гарні, але скільки в них помислу і гарячого бажання...

А нам бракувало вісток з рідного краю, від рідних близьких. Щоденно я бігала з праці, а власне, брела в глибокому снігу, до хати з однією думкою: чи пошта щось принесе? Коли принесла, то мама ставила листи — а коли була "пачка", то пачку, — на видному місці, так, щоб втішити мене відразу, з першого погляду... Щоденно доводилося мені переживати надію і розчарування, як колись писав Шевченко: "І знов мені не принесла нічого пошта з України"...

АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

Український народ перебрав в спадщині від своїх предків, дуже багато чудових традицій, переказів, легенд, звичаїв-обичаїв, тощо.

Свято Андрея, яке припадає на 13 грудня, це головне свято для дівчат і хлопців, пов'язане з повір'ями і ворожбами. З днем св. Андрея зв'язані звичаї може і з часів апостола Андрея Первозванного, який, за легендою, мандруючи по Україні, на місці де сьогодні Київ, мав предсказати, що там стане великий город, засяє Божа ласка і повстане багато церков. Це сповнилося.

По всій Україні був звичай сходитися в навічєр'я св. Андрея чи то в домах, чи пізніше — в домішках, щоб забавитися, поворожити та поспівати. Андріївський Вечір — дуже добра нагода для дівочих гуртків чи куренів запросити хлоп'ячі курені чи гуртки та спільно весело провести час.

Маркіян Микитюк

а н д р і ї в с ь к і т р а д и ц і ї

Печення балабушків

Балабушки — невеликі круглі тісточки з білої муки. Традиційно, воду на ці балабушки несли дівчата з криниці, не у відрі чи горнятку, а в роті. Треба було так носити, щоб хлопці не побачили бо вони розсмішували дівчат щоб ті не могли води втримати. Коли балабушки спеклися, кожна дівчина зазначувала свою кольоровою ниткою. Тоді розкладали їх рядком і впускали до хати пса, що вже цілий день нічого не їв. Отже голодний пес вирішував долю. Котрий балабушок пес перший вхопить, його власниця перша вийде заміж, а якогось не зачепить — ця дівчина залишиться дівувати. Найгірша доля чекає ту, балабушок якої пес лишень надкусить — так і її покине хлопець.

Калета

Андріївський вечір не обійшовся без кусанням калети. Калета схожа зовнішньо на великий пампук з білої муки. Калету печуть всі дівчата разом і, починаючи від найстаршої, місять тісто по черзі. Тісто солодке з медом. Зверху калета є прибрана сухими вишнями чи родзинками. У дірку всередині всувається червону стрічку і калету вивішується високо, щоб хлопці могли тільки тоді її вкусити, як добре підскачать. Крім цього, один кінець стрічки треба зробити довший, щоб можна її підтягнути вгору. Біля калети стоїть вартовий — пан Калетинський — який має розсмішувати хлопців. Якщо хлопець, що пробував вкусити калету, не засміється, він має право ще скакати до калети. Але тільки він скочить — пан Калетинський підтягає стрічку вгору. Якщо хлопець розсміється, пан Калетинський маже його лице чорною сажею. Коли калети ніхто не вкусив, її знімають і ділять поміж присутніми.

Виливання воску

Розтопити віск у посудині, вилити віск на холодну воду. Як віск застигне тоді його піднести та відвернути. Там можна побачити різні візерунки, а навіть постаті. Відчитати ворожіння з того, що з воску відбилося. До такого ворожіння запрошується когось із старших, щоб своїм досвідом об'яснив ті різні форми вилятого воску.

різні ворожіння

1 Що каже тобі твоє ім'я про тебе?

- Напиши своє ім'я і прізвище.
- Вживаючи таблицю букв-чисел внизу, напиши число під кожною буквою в своєму імені.
- Додай всі числа (напр: якщо називаєшся Іван Лев, сума буде: $12+3+1+18+16+7+3 = 58$).
- Будеш мати число із двома цифрами. Додай їх разом. Якщо потрібно, додай ще раз, щоб мати число між 1 і 9. Це твоє щасливе число. ($5+8=13$, $1+3=4$)

А	Б	В	Г	Ґ	Д	Е	Є	Ж	З	И
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
І	Ї	Й	К	Л	М	Н	О	П	Р	С
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ю	Я	Ь
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

- Перевір таблицю, і довідайся що каже тобі твоє ім'я:

1. Ти замало ходиш пішки по місті.
2. Ти любиш їсти тільки солодке.
3. Тебе дуже трудно рано збудити.
4. Ти любиш танцювати диско.
5. Твоя зачіска часто розбурхана.
6. Ти забагато дивишся на телевізор.
7. Ти доводиш своїх батьків до розпуки.
8. Ти більше любиш звірят ніж людей.
9. Ти маєш заховані таланти.

2 Доміно Доли

- Розложи комплект доміно лицем в долину на столі.
- Помішай всі доміно і вибери одну кістку.
- Додай всі точки на кістці і перевір свою "Доміно Долю".

1. Ти знайдеш нову і повну пригод дорогу.
2. Чекання закінчилося. Твоя терпеливість нарешті буде нагороджена.
3. Зроби місце на когось нового у своєму житті.
4. Пакуйся — готуйся до скорої подорожі.
5. Несподіванка чекає. Цікаво, чи тобі сподобається?
6. Несчастливий сьогодні, щасливий завтра. Твоє щастя зміниться.
7. Не монополізуй телефон. Хтось старається з тобою скомунікуватися.
8. Не рахуй кури заки висадяться.
9. Хтось, що тобі подобається, про тебе думає.
10. Не ставай нікому на пальці. Можеш посваритися з приятелем.
11. Перестань шукати; скарб, який ти загубив, знайдеться.
12. Якщо тобі подобалося, зроби. Май довір'я до своїх інстинктів.

4 Тарілки

Стіл накритий вишиваним обрусом. На столі розкладені тарілки, на яких предмети, які мають різне значення:

барвінок	– молодиця або дівчина
голка	– кравець або кравчиня
шило	– швець або швачка
хліб	– багатий молодий або багата молода
коробочка	– убога молода або убогий хлопець
келішок	– пияк або пиячка
гріш	– багатий та скупий
олівець	– професор або письменник
карти	– розтратник, картограй
перстень	– шкоре весілля

Хлопець або дівчина голоситься до ворожби. Стає плечима до столу. Всі тарілки повертається догори дном. Тоді всі тарілки переставляється і вимішується, щоб ані одна тарілка не стояла на своїм попереднім місці. Очевидно, всі тарілки мусять бути однакові. Підходить той, що мав собі ворожити, підносить одну тарілку і читає свою долю. Одна особа може відкривати не більше як три тарілки.

3 Чи будеш багатим чи бідним? Підкинь монети щоб довідатися.

- Підкинь 10 монет. За кожную монету яка впаде на голову, дай собі 1 пункт.
- Додай пункти. Перевір таблицю:

0. Спробуй ще раз
1. Уважай на свої дрібні гроші. Тобі вони придадуться.
2. Знайди собі працю на заробіток.
3. Попроси батьків, щоб Тобі давали більше грошей.
4. Ощаджуй свої центи.
5. Купи собі солодощі.
6. Відкрий власнеkonto в кредитівці.
7. Дістанеш гроші від родича.
8. Обережно числи свою задачу.
9. Будь щедрий з іншими.
10. Будь готовий на великі гроші!

ЗВІРІ У НАШІЙ МОВІ

ВОВК

Викликати вовка з лісу – провокувати щось, накликувати біду
Не говори нікому про цей випадок, не викликай вовка з лісу!

Вовк в овечій шкурі – гіпокрит, скрита людина
Остерігаю тебе: це вовк в овечій шкурі!

Мати вовчий апетит – бути дуже голодним
Ми всі мали вовчі апетити і з'їли, що було на столі.

ПЕС (СОБАКА)

Зійти на пси – зійти на ніщо, розледашити
Був колись порядний чоловік, а тепер зійшов на пси.

Собачий обов'язок – головний обов'язок, який треба виконати
Це було його собачим обов'язком піти туди.

Ось тут собака зарита! – Все ясно
Тепер я вже знаю де собака зарита!

Маркіян Микитюк

Маркіян Микитюк

КІТ

Купувати kota в мішку – брати щось насліно за добре
Ти скажи мені все ясно. Я не хочу купувати kota в мішку.

Що кіт наплакав – мало
У нього стільки розуму, що кіт наплакав.

Котяча музика – неприсмний фальшивий спів
Вони справили йому під вікном котячу музику.

ЛИС

Старий лис – хитра людина
Ти з ним не вийдеш на своє, то старий лис!

Ходити лисячими стежками – хитрувати
Я йому не вірю, він лисячими стежками ходить.

ВЕДМІДЬ

Ведмідь – неповоротна, важка людина
Як ти можеш з таким ведмедем танцювати?

Ведмежі обійми – непевна приязнь із сильнішим
Бережися його ведмежих обіймів!

КОЗА

Прийде коза до воза – Я ще тобі відплачуся
Не хочеш мені цього зробити, то не роби. Але чекай, прийде коза до воза.

Піти кози пасти – зійти на ніщо
Ніщо з нього у школі не вишло, пішов кози пасти!

ЛЕВ

Сальоновий лев – особа з добрими товариськими манерами
Я не вірю, щоб такий сальоновий лев міг так нечемно поведстися з тобою.

Львине серце – означає відвагу
У нього львине серце, він нічого не боїться.

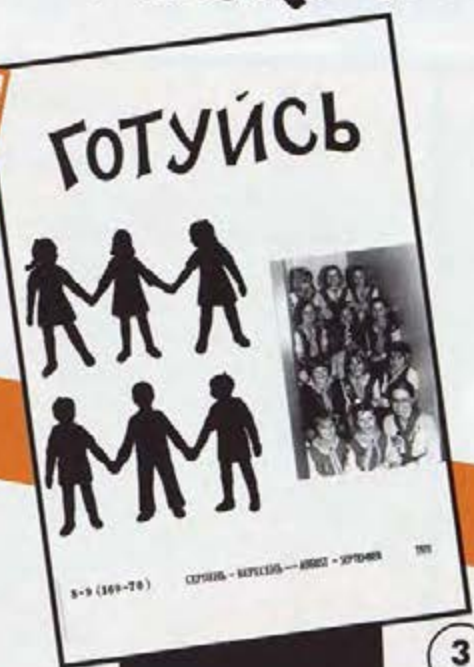
ТЕЛЯ

Дивиться, як теля на нові ворота – бути заскоченим
Що ж ти дивишся, як теля на нові ворота. Не бачив ще такого?

Маркіян Микитюк

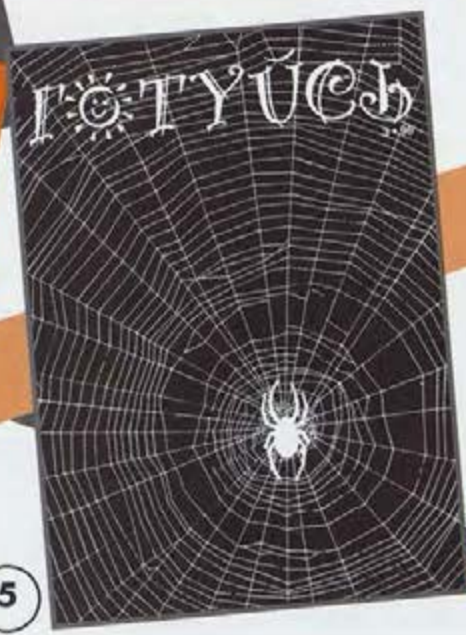
СТОРИНКА БРАТЧИКА І СЕСТРИЧКИ

75 ліття УПН - НОВАЦЬКА ПРЕСА

Перший новацький журнал називався **NOBAK** (1) і почав виходити в 1945-му році, в місті Аугсбургу, в Німеччині. Це був час після II Світової Війни, коли багато українців опинилося в таборах біженців в Німеччині і Австрії. Між ними були і пластуни, які організували пластові гуртки і групи в цих таборах. **NOBAK** перестав виходити в 1949 році, коли пластуни переїхали на нові поселення до Канади, Америки, Аргентини і Австралії.

Новацький журнал знову почав виходити в 1961 році, в Нью Йорку, під назвою **Готуйсь**. Перша редакторка **Готуйсь**, до 1971, була сес. Леся Храплива (2) а тоді **Готуйсь** перейшов до Торонто і редакторкою стала сес. Тоня Горохович (3). Вона відповідала за журнал до 1992 року, коли його перебрала сес. Оксана Винницька (4). Вже в тому році, Пласт відродився в Україні, і сестричка Оксана зорганізувала співробітників до журналу між пластунами в Україні. Три роки пізніше, редактором **Готуйсь** став бр. Маркіян Гаврилюк (5) і ним працював до кінця 1998 року. В 1999 році не було редактора і **Готуйсь** опинився сиротою. Щойно цього року вийшло одне число **Готуйсь** в Торонті і підготовляється друге — з нагоди 75-ліття новацтва. В 2000 році почав виходити новий журнал для новацтва у Львові який називається **Пташеня** а редактором його є сес. Софія Нагірна (6).

ОЙ	БОДАЙ	Є	І	ГЕЙ
НЕ	ХАТА	МОЄ	ТРЕБА	ВОДОГРАЙ
ПОЛУДНЕ	НЕСТИ	МАМО	МЕНІ	РАНКОМ
ЖІНКУ	СВІТАНОК	РІЧКА	КВІТКУ	КОХАЄ
ЄДИНА	НАДІЇ	МЛИН	ЗБРОЯ	ОПІВНОЧІ
ЧЕРЕВИК	БО	ЗАМАЄ	ДАВНО	БАБА
ДНІСТЕР	СИНУ	УЖЕ	ЦЕРКВУ	КРАЙ
ТИ	ЖИЙ	РОСА	УВІЙШЛА	МІЙ
В	МОРЕ	ПОТІК	ДІД	МОЇ
ЧОВЕН	ВЕЧІР	МРІЇ	ЛУНАЄ	БРАТА

На таблиці заховано слова чотирьох рядків пісні. Щоб розкрити ці слова, викресли:

1. Всі слова, які описують, щось що люди збудували або зробили.
2. Всі слова, які описують щось мокре.
3. Всі слова, які описують пору дня.
4. Всі слова, які кінчаються на букву "й".
5. Всі слова, які описують члена родини.
6. Всі слова, в яких є буква "є".

Яка тут пісня? Хто її написав? (Відповідь на сторінці 24).

ЯПОНСЬКА ХРЕСТИКІВКА

Тут зашифровано слово із чотирьох букв. Треба його відтворити, вживаючи числа коло рядків і над колонками. Числа показують, яка кількість груп чорних квадратиків знаходиться у відповідній лінії та скільки чорних клітинок вкупі має кожна з них. Наприклад, 4 2 2 8 каже, що буде чотири групи, які будуть мати, по черзі 4, 2, 2, і 8 чорних квадратиків разом. Між групами буде один, або більше, порожніх квадратиків. З права, приклад — розшифрована буква Р. (Відповідь ст.24)

[illegible]

ТОРОНТО, КАНАДА

Згряя Вірлиць і Скобів

На весну ц.р., впродовж одного місяця іменовано найбільше число скобів і вірлиць в історії торонтонської станиці — 17 вірлиць і 3-ох скобів.

(Фото зліва, зверху) Саша Шкляр, Зор'яна Шух, под. Ліана Шкляр і Тамара Онищук, Іванка Сливинська, Таня Федорович, Тамара Бала, Сяня Перрин, Така Мейсон, Наталка Юник (спереду) Валя Камінська, Таня Жаботинська, Наталя Терпіль, Мотя Сподівська, Наталя Діку, Наталя Мироненко, Петро Терещенко, Андрій Терпіль. (Фото згори) Галина Залуцька, Орест Закладальський, Адрія Пеленська, Александра Залуцька

ПАРМА, ОГАЙО, ЗСА

Молода українка іде слідами старшого брата

На початку березня 2000 р. майже 500 учнів від 7-ої до 12-ої класи брали участь у *Northeastern Ohio Science and Engineering Fair*, який відбувся при університеті *Cleveland State*. Між ними змагалася і учениця 9-ої класи, Уляна Городинська з *Padua Franciscan High School* у Пармі, Огайо. Уляна вже довго цікавиться астрономією, ідучи слідами старшого брата Лева, котрий тепер студіює астрофізику при університеті *Johns Hopkins* у Балтиморі. Її проєкт досліджував політ між планетами без ракет уживаючи солярні вітрила (*solar sails*). Він був признаний найкращим з ділянки *Earth and Space* та здобув сім спеціальних нагород. Окрім цього, судді одногласно вибрали працю Уляни як найкращий проєкт з усіх фізичних наук. Змагання ці вже існують 47 років і Уляна, котра недавно святку-

вала свої 14-ті уродини, є наймолодшою ученицею яка здобула таке признание.

Не вдовзі після цього, Уляна поїхала представити свої дослід перед лавою університетських професорів та інженерів у змаганнях *Ohio Junior Science and Humanities Symposium*, яке відбувається під патронатом американських збройних сил. Тут брало участь 58 учеників з цілого Огайо. Уляна знаменно представила свої дослід та здобула перше місце. Тоді вона репрезентувала Огайо у Вашингтоні на національних змаганнях, де ще раз здобула перше місце у ділянці комп'ютерів та інженерії. Літом поїде репрезентувати Америку на міжнародному з'їзді учнів-науковців у Лондоні, Англії.

Уляна є членкою гуртка Рум'янки, 22-го куреня юначок, в Клівленді.

(подала Лариса Музичка)

Пісня (на мелодію *Hello Mother, Hello Father...Camp Granada*) із акордами для гітари)

А
Як там тато, як там мама
D
Тут цікава є програма
А G
Цілий день, цілу ніч
D A D
Дощ паде і мочить кожну річ
Нас болото покриває
А юнацтво ще гаяє
По терені ми гуляєм
За точками під ялинками шукаєм.
Тема свята: ШУХ відважний
Поведє нас там де треба
Ми за ним йдем хоробро
Ми поборемо все зло на добро.
Вчора вечір на забаві
Танцювали на кожній лаві
На столі і у колі
В темноті ходили ми по болоті.
Вчора вечір пробудились
Бо щось страшне нам приснилось
Що автобус нас залишить
І додому ми не знаєм як діратись.
Ми юнацтво з Філядельфії
Ми є горді, витривалі
Вісім годин нам їхати
Кращий час ми не могли би мати.
Точка на ватру, 4-ий курінь

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ЗСА

Свято Весни 2000 'Шух нас веде', Писаний Камінь

В суботу 27-го травня, члени 1-го куреня відіхали з Філядельфії в 4:30 рано. Ми поїхали на оселю Писаний Камінь відсвяткувати Свято Весни. Ми всі не могли дочекатися, щоб там гарно забавитися. В половині дороги почав падати дощ і ми молилися, щоб він скоро перестав. Але дощ далі падав. Коли ми приїхали на Писаний Камінь, все було дуже мокре. Ми поставили шатра і мусили в них сидіти, поки дощ не перестав. Але ми не могли дочекатися і почали виходити з шатер на дощ. Хоч ми не могли виконати заплановану програму, ми гарно провели час і мали нагоду запізнати пластунів з інших станиць. На жаль прийшов час відіхати і, так як все, погода на закриття була чудова. Було сумно прощатися із новими товаришами. Ми запакували наш перемоклий виряд і рушили в дорогу. Цілу дорогу ми говорили про наші переживання і не можемо дочекатися, щоб побачити наших нових товаришів на таборі. *пл. уч. Василь Кузьо*

4-ий курінь з Філядельфії під час Свята Весни 2000 на Писаному Камені.

ГАЛОВІН 2000

Надайте цього річного Галовіна український характер! Вирізьбіть чубатих гарбузів. Перечитайте ч.3/1998 Юнака, де подано описи різних духів з української мітології. Там знайдете інформації про відьом, домовиків, песиголовців, вампірів, злиднів, русалок, чортів і — очевидно — вовкулаків.

РІВНЕ, УКРАЇНА

ПЛАСТОВА ПЕКТОРАЛЬ
 автор: ст. пл. вір. Наталя Пігович
 станиця Рівне, Україна

В травні, в місті Рівному, Україні, відбувся Всеукраїнський фестиваль пластової творчості **ЗОРЯНИЙ ВІТЕР – 2000**. Мета фестивалю була виявлення та підтримка талановитої пластової молоді і пробудження цікавості дітей та юнацтва до мистецької творчості. На фестивалі виступали різні пластові групи — танцювальні, хорові, музичні і театральні. Була також виставка мистецьких робіт. Один експонат на виставці поміщуємо зліва — Пластова Пектораль. Скільки можете знайти там пластової символіки? Чи знаєте на чому модельовано Пластовий Пектораль? Пошукайте оригінал в альбомах Скитського мистецтва або в книжці давньої історії України.

ЛЬВІВ, УКРАЇНА

ЗУСТРІЧ ДВОХ ФОТОГРАФІВ

На фото, з права, фотокореспондент Юнака — ст. пл. Богдан Яцишин — відвідує найславнішого українського фотографа, Василя Пилип'юка, в його студію у Львові. Василь Пилип'юк — редактор фотожурналу *Світло й Тінь*, видав багато фотоальбомів своїх праць і мав виставки своїх творів по цілому світі, включно із виставкою "Старий Львів" в Парижі в приміщенню ЮНЕСКО, коли вписано Львів до списку всесвітньої спадщини (UNESCO World Heritage Site).

Фото: Оксана Захадальська

ІВАНО ФРАНКІВСЬКЕ, УКРАЇНА

Фото: Оксана Захадальська

На внутрішній обкладинці цього числа, знайдете інформації про нове видання-переклад Бейден-Павела *Scouting for Boys — Пластування для хлопців*. Книжка видана в Івано-Франківську, у видавництві Лілея-НВ — видавництво яке мало цікавий початок. В 1994 році, друг Василь Іваночко був впорядником гуртка який називався *Нічні Волоцюги*. Гурток вже кінчав своє юнакування і друг Василь не хотів, щоб юнаки розгубилися. Він знав, що для Пласту потрібно друкувати матеріали і також видавати інформації про Пласт. Один член гуртка добре знав комп'ютери і вийшла ідея розпочати видавництво. Дістали початкові фінанси від видавництва Лілея (яке було в Тернополі) і назвали свою фірму — Лілея-НВ (де НВ = *Нічні Волоцюги*). Фірма скоро розрослася і тепер має 4 відділи і около 40 працівників. Вона znana по цілій Україні за гарно оформлені видання, часто виграє нагороди за них. Крім замовлень для клієнтів, Лілея-НВ далі друкує пластові матеріали.

(Зліва) Голова КПС України Андрій Гарматій і Василь Іваночко

ЮНАК — журнал пластового юнацтва, видає Видавництво Пласт ЗСА-Канада, для всього юнацтва по світі. Передплати пластуни в Канаді і ЗСА треба полагоджувати через КПСтаршину свого краю. Всі інші передплати можна надсилати до Адміністрації Видавництва. Річна передплата: \$25 (ам).

Матеріали до цього числа ЮНАК-а подали: пл. роз. Андрейка Матла, пл. роз. Адя Ганкевич, пл. вір. Іванка Сливинська, ст. пл. гет. вір. Лариса Гудь, ст. пл. гет. вір. Ляриса Шанц Смарш, ст. пл. Адя Біда, ст. пл. Богдан Яцишин, пл. сен. Марта Кузьмович, пл. сен. Богдан Гарасевич, пл. сен. Оксана Заліпська, пл. сен. Володя Дашко, пл. сен. Оля Ткачук, п. Лариса Музичка, п. Рома Горбач, п. Віктор Морозов.

Пожертви на Видавничий Фонд Юнак-а

Сума \$600 — пропам'ятну пожертву замість квітів на могилу пл. сен. Надії Гаврачинської, гроші подаровані різними людьми на поминках за покійну. Прислала станична Вінніпегу, пл. сен. Софійка Качор.

Суму \$250 (ам) — даток від 38-го куреня УПС Лісові Мавки. Прислала пл. сен. Дана Бойко, курінна.

Щира подяка за ці щедрі датки. Редакція

Привіти

Юнак дякує за привіти надіслані із наступних літніх таборів та вишколів:

Табір Юначок Чар Зілля 2000, Писаний Камінь, Огайо, ЗСА / ст. пл. вір. Христя Дужа — комендант
Табір Юначок Те, що сивий дуб знає, Вовча Тропа, Нью Йорк, ЗСА / ст. пл. Марта Ключас — комендант
Табір Юнаків Мета: Майбутність, Писаний Камінь, Огайо, ЗСА / ст. пл. скоб Т.Коритко — комендант
Табір Юнацтва Шануймо минуле — лицем вперед, Новий Сокіл, Нью Йорк, ЗСА / ст. пл. Даньо Бутенко — комендант
Табір Новачок Одиссея, Писаний Камінь, Огайо, ЗСА / сес. Марта Мудра — комендант
Табір Новаків Книга Надії, Писаний Камінь, Огайо, ЗСА / ст. пл. Юрчик Федорів — комендант
Табір Новаків Небесні Накази, Вовча Тропа, Нью Йорк, ЗСА / Любомир Кондрад — комендант
Табір Пташат Лет по Світі, Писаний Камінь, Огайо, ЗСА / пл. сен. Христя Фединська і пл. сен. Надя Заперник — коменданти
Підтабір Прихильників, КПЗустріч Канади, Квебек, Канада / ст. пл. Ярмо Садорський — комендант
Підтабір Прихильниць, КПЗустріч Канади, Квебек, Канада / ст. пл. Адя Біда — комендант
Підтабір Учасниць Готель Калабана, КПЗустріч Канади, Квебек, Канада / пл. сен. Марійка Дяків — комендант
Підтабір Учасників Підкинена Салата, КПЗустріч Канади, Квебек, Канада / пл. сен. Михайло Ганч — комендант
Підтабір Розвідувачок, КПЗустріч Канади, Квебек, Канада / ст. пл. Марта Бошко — комендант
Підтабір Скобів і Вірлиць, КПЗустріч Канади, Квебек, Канада / пл. сен. Радомир Білаш — комендант
Рада Орлиного Вогню, Царство Чарівних Забавок, Новий Сокіл, Нью Йорк, ЗСА / сес. Марта Матла — комендант
Рада Орлиного Вогню, Пластова Січ, Онтаріо, Канада / сес. Рося Сливинська і сес. Маруся Колос — провід

Поправка

В числі 2/2000 Юнака (ст. 11) неправильно підписано фотографію гуртка Туліпани з Філадельфії — перевернуто два імена. Повинно бути (зліва) Христя Гудь (гурткова), Саша Федорійчук (заступниця гурткової)

Перепошуємо!

Відповіді

ІГРИ — ст. 20

Викресли

Слова пісні Червона Рута: "І не треба нести, мені квітку надії, бо давно уже ти, увійшла в мої мрії". Пісню написав Володимир Івасюк.

Японська хрестиківка:

Нові (старі) книжки

Пластування для хлопців

Друге видання перекладу (О.Кульчицького) з англійської мови книжки Роберта Бейдена Пауела *Scouting for Boys*. Видання Пласту в Україні, Видавництво Лілея-НВ в Івано-Франківську. Замовити можна в:

ПЛАСТ
А/с 65,
Львів, 79000,
Україна
е-пошта: plast@icmp.lviv.ua

Чому читати *Scouting for boys* в українському перекладі людям, які знають краще англійську мову?

- Щоб засвоїти скавтську (пластову) термінологію

Пес Бескервілів

Друге видання перекладу з англійської мови (Державне видавництво України, 1928) оповідання Артура Конана Дойла *Hound of the Baskervilles*. Одна з найбільш відомих пригод славного детектива — Шерлок Голмза.

Редакція: Рома Чумак-Горбач. Замовити можна в:

Zuk Publishers
34 Sun Valley Drive
Toronto, Ontario M6S 4P9
Canada
Тел: (416) 767-9109

Чому читати *Hound of the Baskervilles* в українському перекладі людям, які знають краще англійську мову?

- Щоб збагатити свій словник українських слів.

Юнак для Виховників

Юнак для Виховників (понад 150 сторінок матеріалів на пластові заняття) можна замовити в Редакції Юнака за кошт пересилки.

Канада: \$10 (кан.)
ЗСА: \$10 (амер.)
Інші краї: \$10 (амер.)

Замовлення висилати на адресу:

Yunak dlya Vykhovnykiv
2199 Bloor St. W.
Toronto, ON M6S 1N2
Canada

Fax: 416-763-0185

е-пошта: zakydalsky@sympatico.ca

Одержано вже 49 замовлень!

В наступному числі читайте про:

Новорічні резолюції

Проект: моє місто

Підготовку на День Землі